ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» **(Ἀπ. 1,10)**

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2630	Μάμαντος μ. & Ἰωάννου Νηστευτοῦ Δευτέρα 2 Σεπεμβρίου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἡ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας

Ἡ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας! Εἶνε θάλασσα; Ὄχι, ἀγαπητοί μου. **Λίμνη εἶνε**, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστὰς (πλὴν τοῦ Λουκᾶ 5,1· 8,22) λέγεται θάλασσα. Βρίσκεται στὴν Παλαιστίνη, πρὸς τὸ βόρειο μέρος, ποὺ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κυρίου λεγόταν *«Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν»* (Ἡσ. 9,1=Ματθ. 4,15). Ἐκεῖ κατοικοῦσαν τέσσερις ἀπὸ τὶς φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ (Ἰσσάχαρ, Ζαβουλών, Νεφθαλείμ, Ἀσήρ)· ἀνάμεσά τους ὅμως εἶχαν εἰσχωρήσει ξένα εἰδωλολατρικὰ στοιχεῖα (Φοίνικες, Σύριοι, ἄλλοι Ἀσιᾶτες) ποὺ μετέδωσαν ξένα ἤθη καὶ ἔθιμα. **Ἔχει πολλὰ ὀνόματα**· λεγόταν καὶ *«θάλασσα τῆς Τιβεριάδος»* (Ἰω. 6,1,23· 21,1) καὶ *«λίμνη Γεννησαρέτ»* (Λουκ. 5,1· 8,22). Παλαιότερα λεγόταν Κενερὲθ ἢ Χενερέθ, γιατὶ εἶχε σχῆμα *κινύρας* (μουσικὸ ὄργανο τῆς ἐποχῆς).

Μέσα ἀπὸ αὐτὴν τρέχει ὁ ποταμὸς Ἰορδάνης, ποὺ μπαίνει ἀπὸ τὸ βορρᾶ καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ νότο. Λόφοι καὶ χαράδρες γύρω της κάνουν τοὺς ἀνέμους νὰ πλήττουν τὴν ἐπιφάνειά της σηκώνοντας **μεγάλες τρικυμίες**. Ἂς εἶνε αὐτὸ μιὰ εἰκόνα ποὺ συμβολίζει τὶς κοινωνικὲς ἀναταραχὲς στὴ ζωὴ τῶν ἐθνῶν, οἱ ὁποῖες φέρνουν τὰ πάνω κάτω καὶ πού, παρὰ τὶς ζημιὲς ποὺ προκαλοῦν, συντελοῦν σὲ κάθαρσι τῶν κοινωνιῶν. Καὶ νά τώρα θὰ φυσήξῃ ἐκεῖ ἄνεμος, θὰ σηκωθῇ θύελλα, θὰ προκληθῇ ἡ ἁγιώτερη ἐπανάστασι ποὺ εἶδε ὁ κόσμος, θὰ πνεύσῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ *«βιαία πνοή»* (πρβλ. Πράξ. 2,2)· **θ᾽ ἀκουστῇ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου**.

Ἡ λίμνη τῆς Γαλιλαίας θὰ ἔμενε ἄσημη. **Δοξάστηκε ὅμως καὶ ἔγινε γνωστὴ** στὸν κόσμο, ὅπως καὶ ἡ γύρω περιοχή, γιατὶ συνδέθηκε μὲ τὴ ζωὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μετὰ τὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἐκεῖ κατοίκησε, στὴν ἄσημη Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, ἐκεῖ πέρασε τὴν παιδικὴ καὶ νεανική του ζωή, ἐκεῖ ἔκανε τὸ πρῶτο κήρυγμα καὶ τὸ πρῶτο θαῦμα, ἐκεῖ πέρασε τὸν περισσότερο χρόνο τῆς δημοσίας δράσεώς του μὲ καταπληκτικὰ θαύματα καὶ ὑπέροχες διδασκαλίες. Ἡ «παραθαλάσσια» Καπερναοὺμ χαρακτηρίστηκε ὡς «πόλις του», *«ἰδία πόλις»* (Ματθ. 4,13· 9,1), ἔγινε ἡ ἀφετηρία καὶ τὸ κέντρο τῆς δράσεώς του. «Ἡ Βηθλεὲμ τὸν γέννησε, ἡ Ναζαρὲτ τὸν ἀνέθρεψε, ἡ Καπερναοὺμ τὸν εἶχε μόνιμο κάτοικο» (Ἱ. Χρυσόστομος εἰς Ματθ. ὁμ. ΚΘ΄· Migne 57,357). Ἀπὸ ἐκεῖ, ὄχι ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν πρωτεύουσα, ἄρχισε τὸ κίνημα ποὺ θὰ ἀναμόρφωνε τὸν κόσμο.

* * *

Τί νὰ εἶλκυσε ἐκεῖ τὸν Κύριο; Μήπως ἡ φυσικὴ ὁμορφιὰ τοῦ τόπου; Ὡς ἄνθρωπος ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔμενε ἀδιάφορος ἐμπρὸς τὰ κάλλη τῆς φύσεως, ποὺ αὐτὸς ὡς Θεὸς ἦταν ὁ δημιουργός τους· ἐν τούτοις δὲν εἶχε καμμία σχέσι μὲ τοὺς παλαιότερους καὶ τοὺς νεώτερους φυσιολάτρες ποὺ θεοποιοῦν τὸ φυσικὸ κάλλος. Πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸ φυσικὸ κάλλος **τὸν εἵλκυε τὸ ἠθικὸ κάλλος**. Ὡραῖες οἱ λίμνες καὶ τὰ ποτάμια, τὰ δάση καὶ τὰ χιονισμένα βουνά, τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, ὡραῖα καὶ πολύχρωμα μελῳδικὰ πουλιά, τὰ ἐλάφια καὶ τὰ ζαρκάδια· ἀλλὰ ἡ ὁμορφιὰ αὐτὴ εἶνε μικρὴ καὶ ἀσήμαντη μπροστὰ στὴν ὁμορφιὰ τῆς ψυχῆς ἑνὸς ἀνθρώπου. «Ὄντως χαριτωμένο πλάσμα ὁ ἄνθρωπος ὅταν εἶνε ἄνθρωπος» (Μένανδρος παρὰ Στοβαίῳ 5,11 [Πάπυρος Λαροὺς 155/3])· Μιχ. Ἰατροῦ, Πόθεν καὶ διατί, σ. 216). Καὶ ἀντιθέτως, πόσο ἀποκρουστικὸς εἶνε ἕνας ἄνθρωπος ἐξωτερικὰ ὡραῖος ἀλλὰ μὲ ἄσχημη ψυχή! Αὐτὸ ἰσχύει ὄχι μόνο γιὰ ἄτομα ἀλλὰ καὶ γιὰ οἰκογένειες, χωριὰ καὶ πόλεις. Βλέπεις μέγαρα ἀπ᾽ ἔξω θαυμάσια, ἀλλὰ ἡ ζωὴ τῶν ἐνοίκων τους εἶνε μιὰ κόλασι· καὶ ἀντιθέτως ὑπάρχουν φτωχικὲς καλύβες, ποὺ ἡ ζωὴ μέσα σ᾽ αὐτὲς εἶνε ἕνας παράδεισος. Ὑπάρχουν καὶ πόλεις ὡραιότατες ἀλλὰ οἱ κάτοικοί τους εἶνε θηρία. Μία πόλις, παρατηρεῖ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, εἶνε ὡραία ὄχι ἀπὸ τὶς ὡραῖες οἰκοδομές της ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν κατοίκων της.

Ἂς συγκρίνουμε τώρα τὴν πρωτεύουσα μὲ τὴν ὕπαιθρο, τὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τὴ Γαλιλαία. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίου τὰ Ἱεροσόλυμα ἦταν

μία ἀπὸ τὶς ὡραιότερες πόλεις τῆς Ἀνατολῆς, μὲ ὡραῖες οἰκοδομὲς καὶ πρὸ παντὸς μὲ τὸν περίφημο ναό της. Ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος; Μέσα στὰ λαμπρὰ κτήρια κατοικοῦσαν ἄσχημες ψυχές, οἱ Ἄννες, οἱ Καϊάφες, οἱ Ἡρῳδες καὶ οἱ Πόντιοι Πιλᾶτοι. Μέσα στὸ ναὸ ἱερουργοῦσε ἕνα φαῦλο ἱερατεῖο ποὺ μετέβαλλε τὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ σὲ *«οἶκον ἐμπορίου»* καὶ *«σπήλαιον λῃστῶν»* (Ἰω. 2,16. Ἱερ. 7,11=Ματθ. 21,13. Μᾶρκ. 11,17. Λουκ. 19,46). Ἔξω κυκλοφοροῦσαν **ἄνθρωποι μὲ ἐωσφορικὴ ὑπερηφάνεια**, χωρὶς συναίσθησι τῆς ἀθλιότητός τους. Χορτασμένοι ἀπὸ τὴν ξερὴ σχολαστικὴ διδασκαλία τῶν ραββίνων, δὲν ἔνιωθαν τὴν ἀγία ἐκείνη πεῖνα γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ δικαιοσύνη ποὺ μακάρισε ὁ Κύριος (βλ. Ματθ. 5,6).

Ἀντιθέτως στὴ Γαλιλαία, καὶ ἰδίως στὰ παράλια τῆς λίμνης, κατοικοῦσε ἕνας κόσμος πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα. Ἐκεῖ κατοικοῦσαν **οἱ φτωχοί, οἱ πεινασμένοι, οἱ ἀνήσυχοι**. Ἐκεῖ ζοῦσαν οἱ καταφρονεμένοι, οἱ γεωργοὶ καὶ ποιμένες, αὐτοὶ ποὺ ζοῦσαν ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα τους. Καὶ ὅσοι ἦταν γύρω ἀπὸ τὴ λίμνη τῆς Γεννησαρὲτ ζοῦσαν ἀπὸ τὴν ἁλιεία. Ἦταν ψαρᾶδες. Ὅταν βασίλευε ὁ ἥλιος ἔβλεπε κανεὶς πολλὰ μικρὰ φῶτα ἀπὸ τὰ ἁλιευτικὰ πλοιάρια ποὺ ἔρριχναν τὰ δίχτυα τους παντοῦ.

Πρὸς αὐτοὺς τοὺς ψαρᾶδες θ' ἀκουστῇ τὸ πρῶτο κήρυγμα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου.

Συμπαθητικὴ ἐργατικὴ τάξι **οἱ ψαρᾶδες**! Πεδίο δράσεώς τους ἡ θάλασσα· ἡ ἄπιστη καὶ ἄστατη θάλασσα, ποὺ συχνὰ ταράζεται, ἀφρίζει, ἀπειλεῖ νὰ καταβροχθίσῃ πλοῖα κι ἀνθρώπους. Πόσοι ψαρᾶδες δὲν πνίγηκαν, πόσοι προσάραξαν σὲ βράχια· πόσοι ἀποκλείστηκαν σὲ νησάκια, οἱ δικοί τους τοὺς θρηνοῦσαν, καὶ ἡ ἐπιστροφή τους χαιρετίστηκε ὡς νεκρανάστασι!

Οἱ ψαρᾶδες δουλεύουν σκληρά. Ἐργάζονται ὅταν οἱ ἄλλοι ἀναπαύονται. Ἡ νύχτα εἶνε γι' αὐτοὺς ὁ κατάλληλος χρόνος. Τὶς πρωινὲς ὧρες μαζεύουν τὰ δίχτυα, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἀβέβαιο. Ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ τὰ δίχτυα ἀναστενάζουν ἀπὸ τὸ βάρος καὶ πᾶνε νὰ σκιστοῦν, ἄλλοτε ὅμως τ' ἀνασύρουν ἀδειανὰ καὶ γυρίζουν στὸ σπίτι λυπημένοι. Μὰ δὲν ἀπελπίζονται. Ἔχουν **ὑπομονὴ** καὶ **ἐπιμονὴ** στὴ δουλειά τους. Εἴδατε ψαρᾶ πάνω στὸ βράχο μὲ τὸ καλάμι του νὰ περιμένῃ πότε θὰ τσιμπήσῃ τὸ ψάρι καὶ θὰ πιαστῇ στὸ ἀγκίστρι; Μπορεῖ νὰ καθήσῃ ἐκεῖ ἐπὶ ὧρες.

Ἀλλὰ τὸ κυριώτερο χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῶν ψαράδων εἶνε **ἡ ἁπλότης** καὶ **ἡ εὐσέβεια**. Ἡ θάλασσα, μὲ τὴ χάρι, τὴν ποικιλία καὶ τὸν πλοῦτο της, τόσο στὴν ἐπιφάνεια ὅσο καὶ στὸ βυθό, εἶνε ἀπὸ τὰ μεγαλοπρεπέστερα θεάματα ποὺ προσφέρει ἡ θεία δημιουργία. Ἡ θέα της γεννᾷ στὴν ψυχὴ ἐκείνου ποὺ ζῇ κοντά της καὶ τὴν ἔχει σύντροφο αἰσθήματα ἄλλοτε θαυμασμοῦ γιὰ τὴν πανσοφία καὶ παντοδυναμία τοῦ Δημιουργοῦ, καὶ ἄλλοτε φόβου καὶ τρόμου γιὰ τὸν κίνδυνο καταποντισμοῦ. Σπάνιο φαινόμενο θαλασσινός, εἴτε ψαρᾶς εἴτε ναυτικός, νά 'νε ἄθεος· οἱ ἄνθρωποι τῆς θαλάσσης εἶνε εὐσεβεῖς· καθένας τους, ἂν τὸν πλησιάσῃς, ἔχει νὰ σοῦ διηγηθῇ μὲ ἁπλότητα κ' ἕνα θαῦμα, πῶς σώθηκε ἀπὸ κάποιο κίνδυνο. Καὶ ἕνα μόνο;

* * *

Νά γιατί ὁ Κύριος ἀρχίζει τὴν δημόσια δρᾶσι του ὄχι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἀλλ' ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν παραλία τῆς λίμνης ὅπου ἐπικρατοῦσε τὸ ἁλιευτικὸ στοιχεῖο. Τ' αὐτιὰ τῶν ὑπερηφάνων κατοίκων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἦταν κλειστὰ ἀπέναντι στὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ **τ' αὐτιὰ τῶν ταπεινῶν** καὶ καταφρονεμένων κατοίκων τῆς Γαλιλαίας **ἦταν ἀνοιχτά**.

Καὶ ὄχι μόνο τὸ κήρυγμά του ἀρχίζει ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ λαό της **ἐκλέγει τοὺς μαθητάς του**, στοὺς ὁποίους θὰ ἀναθέσῃ τὴν ἀποστολὴ νὰ κηρύξουν καὶ νὰ διαδώσουν τὸ Εὐαγγέλιο στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Ἐπειδὴ μάλιστα ὁ Κύριος τὰ περισσότερα χρόνια τῆς ἐφηβικῆς καὶ νεανικῆς του ζωῆς τὰ πέρασε στὴ Ναζαρέτ, πόλι κι αὐτὴ τῆς Γαλιλαίας, γι' αὐτὸ οἱ ἐχθροί του στοὺς πρώτους αἰῶνες τοῦ Χριστιανισμοῦ, θέλοντας νὰ τὸν περιπαίξουν καὶ νὰ τὸν δυσφημήσουν, τὸν ἔλεγαν ***Γαλιλαῖο*** καὶ τοὺς ἀκολούθους του *Γαλιλαίους*. Ὁ Ἐπίκτητος, στωικὸς φιλόσοφος γύρω στὸ 55-135 μ.Χ., ὀνομάζει *Γαλιλαίους* τοὺς Χριστιανούς, ἐκφράζει ὅμως τὴν πικρία του γιατί, ἐνῷ οἱ δικοί του μαθηταὶ δὲν εἶχαν τὸ θάρρος νὰ κηρύξουν ἄφοβα τὶς ἰδέες του, οἱ *Γαλιλαῖοι* ἔμεναν ἄκαμπτοι καὶ ἀτρόμητοι ἀκόμη καὶ μπροστὰ στὸ θάνατο. Τὴν ὀνομασία *Γαλιλαῖος* χρησιμοποιοῦσε κι ὁ αὐτοκράτορας Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης (332-363 μ.Χ.). Τὸν καιρὸ ποὺ καταδίωκε τοὺς Χριστιανοὺς ρώτησε εἰρωνικὰ ἕναν ἀσκητή·

–Τί κάνει τώρα ὁ ἀρχηγός σας ὁ Γαλιλαῖος;

Κι ὁ ἀσκητὴς –ὑπονοώντας βέβαια καὶ τὴν ἐργασία τοῦ Κυρίου ὡς ξυλουργοῦ– ἀπαντᾷ·

–Ἀφοῦ θέλεις νὰ τὸ μάθῃς, σοῦ τὸ λέω· κατασκευάζει τὸ φέρετρό σου…

Καὶ ἡ ἀπάντησί του βγῆκε προφητική· μετὰ ἀπὸ λίγο (τὸ 363) ὁ Ἰουλιανὸς σκοτώθηκε σὲ πόλεμο. Ἡ δύναμι καὶ ἡ δόξα του ἔσβησαν· ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς, ποὺ ὁ Ἰουλιανὸς ἐμπαικτικὰ τὸν ἀποκαλοῦσε Γαλιλαῖο, ἀποδείχθηκε καὶ ἀποδεικνύεται συνεχῶς ἀσυγκρίτως ἀνώτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς καίσαρες.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Περιληπτικὴ μεταφορὰ μὲ μεταγλώττισι στὴν ὁμιλουμένη σήμερα κεφαλαίου τοῦ βιβλίου *«Ἀκολούθει μοι»*, Ἀθῆναι (1965) 1989³, σσ. 17-25. 18-8-2021.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2631	Ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Σταυρός· παρελθόν, παρόν, μέλλον

Ἑορτὴ μεγάλη σήμερα, ἀγαπητοί μου. Ἡ Ἐκκλησία μας τὴν ἅγια αὐτὴ ἡμέρα ὑψώνει τὸν τίμιο σταυρὸ καὶ προσκαλεῖ μικροὺς καὶ μεγάλους, ἐγγραμμάτους καὶ ἀγραμμάτους, νὰ τὸν ἀσπασθοῦμε ψάλλοντας· *«Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν»*. Νὰ τιμήσουμε καὶ νὰ προσκυνήσουμε τὸν σταυρό.

–Μά, ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ διαβόλου, ἡ φωνὴ τῶν ἀπίστων, τῶν αἱρετικῶν, τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβᾶ»· Ἄκου ἐκεῖ, λέει, νὰ μᾶς καλοῦν νὰ προσκυνήσουμε ἕνα ξύλο…

Ὄχι, ἀγαπητέ. Δὲν προσκυνοῦμε «ἕνα ξύλο»· προσκυνοῦμε Ἐκεῖνον ποὺ κρεμάστηκε σ' αὐτὸ γιὰ τὴ σωτηρία μας.

Ὁ τίμιος σταυρὸς εἶνε **σύμβολο**. Τί θὰ πῇ σύμβολο; Νά· ὅπως βλέποντας τὴ σημαία νιώθουμε νὰ ἐκφράζεται δι' αὐτῆς ἡ πατρίδα μας καὶ δὲν λέμε ὅτι εἶνε «ἕνα πανί» –μόνο ἀπάτριδες τὴ λένε «πανί» καὶ «κουρέλι»–, ἔτσι καὶ πάνω τὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ βλέπουμε τὸν Ἐσταυρωμένο καὶ ὅλη τὴν ἁγία πίστι μας. Ἐκεῖ, στὸ σταυρὸ συμπτύσσεται ὅλο τὸ Εὐαγγέλιο, ὅλη ἡ ἱστορία τῆς λυτρώσεως, ἀπὸ τὴν πτῶσι τοῦ Ἀδὰμ μέχρι τὸ θρίαμβο τοῦ Χριστοῦ στὴ συντέλεια τῶν αἰώνων.

Πρὸς τιμὴν τοῦ σταυροῦ ἂς ἀπαντήσουμε τώρα σὲ **3 σχετικὰ ἐρωτήματα**· πρῶτον τί ἦταν ἄλλοτε ὁ σταύρος; δεύτερον τί εἶνε τώρα; τρίτον τί θὰ εἶνε στὸ τέλος; Παρελθόν, παρόν, καὶ μέλλον.

* * *

● **Τί ἦταν ἄλλοτε ὁ σταυρός;** Πρὸ Χριστοῦ ἦταν ἕνα ὄργανο θανατικῆς ἐκτελέσεως, στὸ ὁποῖο ἐπὶ τῆς ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας καταδικάζονταν οἱ μεγάλοι ἐγκληματίες· οἱ Ῥωμαῖοι σταύρωναν τὰ ἀποφώλια τέρατα – ὅπως στὴν Ἀμερικὴ εἶχαν τὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα.

Ἡ σταύρωσις ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ σκληρότερα μαρτύρια. Ὁ κατάδικος ἔμενε πάνω στὸ σταυρό, ἀνάλογα μὲ τὴν ἀντοχή του, μία μέρα, δύο μέρες, τρεῖς μέρες, καὶ μιὰ ἑβδομάδα ἀκόμα. Ὅταν ἐξέπνεε δὲν τὸν ἔθαβαν· τὸν ἄφηναν ἐκεῖ, καὶ ἔρχονταν ὄρνεα καὶ σκυλιὰ κ' ἔτρωγαν τὶς σάρκες του. Φοβερὸ τέλος.

–Ἀφοῦ, θὰ μοῦ πῆτε, σὲ σταύρωσι καταδικάζονταν μεγάλοι ἐγκληματίες, γεννᾶται τὸ ἐρώτημα· **τί κακὸ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος** νὰ τὸν σταυρώσουν; ἔκανε κάποιο κακό;

Ἐμένα ῥωτᾶτε; Ῥωτῆστε τὸν **Πιλᾶτο**, ποὺ τὸν δίκασε. Τί εἶπε; Τὸν ἐξετάζω, τὸν ἀνακρίνω, λέει, δὲν βρίσκω τίποτε ἐνοχοποιητικὸ σ' αὐτόν. Ἐμένα ρωτᾶτε; Ῥωτῆστε τὴν **Πρόκλα**, τὴν ἁγία γυναῖκα τοῦ Πιλάτου, ποὺ τὴ νύχτα ξύπνησε ἀπὸ τρομακτικὸ ὄνειρο καὶ διαμήνυσε στὸν ἄντρα της· Πρόσεξε μὴν ἀδικήσῃς τὸν Δίκαιο αὐτὸν ποὺ σοῦ ἔφεραν νὰ κρίνῃς. Τί κακὸ ἔκανε; Ῥωτῆστε τὸν **ἑκατόνταρχο Λογγῖνο**, ποὺ μετὰ τὴ σταύρωσι εἶπε· *«Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν»* (Λουκ. 23,47). Ἂς ῥωτήσουμε τοὺς αἰῶνες. Δὲν ὑπῆρξε ἄλλος ὅπως ὁ Χριστός. Δὲν ἔκανε κανένα κακό, μυρμήγκι δὲν πάτησε. Ἀντιθέτως ἔκανε πάντα τὸ καλό· τὰ χέρια του εὐλογοῦσαν, τὰ πόδια του ἔτρεχαν παντοῦ νὰ φέρουν τὸ φῶς τῆς εἰρήνης, ἡ γλῶσσα του εἶπε τὰ ὡραιότερα λόγια ποὺ ἀκούστηκαν ποτὲ στὸν κόσμο.

Καὶ ὅμως ἀπὸ κάτω φώναζαν *«Σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν»* (Ἰω. 19,6). Καὶ σταυρώθηκε. Τίθεται ὅμως τώρα ἄλλο ἐρώτημα·

● Δεύτερον· **τί εἶνε τώρα γιὰ μᾶς ὁ σταυρός;**

–Λέμε ὅτι ὁ Χριστὸς ἦταν Θεός· καὶ εἶνε πράγματι. Ὡς Θεὸς λοιπὸν **δὲν μποροῦσε** νὰ ἐμποδίσῃ τὸ μαρτύριο, **ν' ἀποφύγῃ τὸ θάνατο;**

Βεβαίως μποροῦσε. Τὸ δαχτυλάκι του νὰ κουνοῦσε, στάχτη θὰ γίνονταν ὅλοι. Δὲν τὸ ἔκανε. Γιατί; Διότι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦταν νὰ σταυρωθῇ, νὰ θυσιαστῇ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ ἦταν νὰ *«ἄρῃ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»* (Ἰω. 1,28, βλ. καὶ Α' Ἰω. 3,5). Ἐδῶ, στὸ σημεῖο αὐτό, εἶνε τὸ σπουδαιότερο δίδαγμα τῆς πίστεώς μας. Ἂν τὸ πιστεύῃς, εἶσαι Χριστιανός· ἂν δὲν τὸ πιστεύῃς, δὲν εἶσαι. Καὶ παρακαλῶ νὰ προσέξετε αὐτὸ ποὺ θὰ πῶ τώρα.

Γιατί σταυρώθηκε ὁ Χριστός; Ἁμαρτία δὲν ἔκανε καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ σταυρωθῇ. Ἀλλὰ **σταυρώθηκε γιὰ μᾶς**. Πῶς δηλαδή; Ὑποθέστε ὅτι ἕνας χρωστάει πολλά, δισεκατομμύρια· κι ἀφοῦ

δὲν μπορεῖ νὰ τὰ πληρώσῃ, πρέπει νὰ μπῇ στὴ φυλακὴ ἰσοβίως. Καὶ αἴφνης παρουσιάζεται κάποιος καὶ λέει· Μὴν τὸν βάλετε στὴ φυλακή, ἐγὼ θὰ πληρώσω ὅλο τὸ χρέος του. Πόση εὐγνωμοσύνη θὰ ὀφείλῃ ὁ χρεώστης ἄνθρωπος σ' αὐτὸ τὸν εὐεργέτη του;

Καταλάβατε; **Χρεῶστες εἴμαστε ἐμεῖς**. Ἔχουμε μεγάλο χρέος. Κι ὅπως, ὅταν ἔχῃς ἕνα χρέος, σὰν φιλότιμος ἄνθρωπος ἀγωνιᾷς μέχρι νὰ τὸ ἐξοφλήσῃς, ἔτσι νὰ ἔχῃς καὶ ἄλλη ἀγωνία· ἂν δὲν τὴν ἔχῃς, δὲν εἶσαι Χριστιανός. Δηλαδή;

Ποιό εἶνε τὸ χρέος; Τὸ μεγάλο χρέος μας εἶνε **οἱ ἁμαρτίες**. Ὦ οἱ ἁμαρτίες μας! τὰ ψέματα, οἱ μοιχεῖες, οἱ πορνεῖες, οἱ βλασφημίες, τὰ ἐγκλήματα, οἱ κλοπές, οἱ ψευδομαρτυρίες…, τὰ κρίματα ποὺ ἔχουμε ὅλοι ἀνεξαιρέτως. Μεγάλο τὸ χρέος. Πῶς θὰ τὸ ἐξοφλήσουμε; Ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν μποροῦμε· καὶ χίλια χρόνια νὰ ἀσκητεύουμε σὲ μιὰ σπηλιά, δὲν ἐξαλείφουμε οὔτε μιὰ ἁμαρτία. Μήπως μποροῦν οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἀρχάγγελοι; Οὔτε αὐτοί. Ἕνας μόνο βρέθηκε καὶ ἐξόφλησε τὸ χρέος μας· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός! ἐπάνω στὸ σταυρὸ ἔσχισε τὸ χειρόγραφο τῶν ἁμαρτημάτων, ὅπως λέει ἡ Γραφὴ καὶ ἡ Ἐκκλησία (βλ. Κολ. 2,14. Ἀκάθ' ὕμν. Χ)· ἔχυσε τὸ τίμιο αἷμα του· καὶ μιὰ ἀκόμη σταλαγματιὰ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ αἷμα ποὺ χύθηκε ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, γίνεται Ἰορδάνης ποταμὸς καὶ ὠκεανός, μέσα στὸν ὁποῖο πλένονται καὶ καθαρίζονται οἱ ἁμαρτωλοί.

Ὁ Χριστὸς ἔγινε ὁ ἀντικαταστάτης μας· **ἀπέθανε ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἀντὶ ἡμῶν**. Αὐτὸς εἶνε ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Ἡ τελεία δὲ καὶ *«αἰωνία λύτρωσις»* (Ἑβρ. 9,12) ἔγινε διὰ τοῦ σταυροῦ. Γι' αὐτὸ τοῦ **ὀφείλουμε αἰώνια εὐγνωμοσύνη**.

Ἔτσι **ὁ σταυρός**, ποὺ ἄλλοτε ἦταν ὄργανο ἀτιμίας καὶ φρίκης, **μεταποιήθηκε**· ἔγινε τώρα **σῆμα δόξης, τιμῆς, μεγαλωσύνης**. Εἶνε *«ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης»* (ἐξαποστ.). Δεσπόζει στοὺς τρούλλους τῶν ἐκκλησιῶν, στὰ παράσημα τῶν ἀξιωματικῶν, στὴν ἔνδοξη σημαία μας, στὰ μνήματά μας…· παντοῦ.

Τιμοῦν ἄραγε ὅλοι σήμερα τὸ σταυρό; Ὄχι δυστυχῶς. **Ὑπάρχουν καὶ ἐχθροί** του. Ποιοί εἶν' αὐτοί; Κάποιοι δὲν κάνουν σταυρὸ ἢ κάνουν μιὰ κίνησι ἀστεία. Κάποιοι τὸν βλαστημοῦν. Κάποιοι εἶνε ἄπιστοι καὶ ἄθεοι. Κάποιοι εἶνε αἱρετικοί, π.χ. οἱ Ἰεχωβῖτες. Αὐτοὶ δὲν τὸν δέχονται. Ἔτσι πολλοὶ μένουν **ἀσταύρωτοι, ἀκοινώνητοι, ἀλειτούργητοι**.

Στὴν **Ἀλβανία**, ἂν δοῦν νὰ ἔχῃς σταυρουδάκι ἢ ἁπλῶς νὰ κάνῃς τὸ σταυρό σου, σ' ἔπιασαν. Ἐκεῖ ξερρίζωσαν ἀκόμα κι ἀπὸ τὰ μνήματα τὸ σταυρό· θέλουν νὰ τὸν ξερριζώσουν καὶ ἀπὸ τὶς καρδιές.

Πρῶτοι ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ εἶνε οἱ **Ἑβραῖοι**. Μετὰ τὴ σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ πῆραν τὸ τίμιο ξύλο, ἄνοιξαν λάκκο καὶ τὸ ἔρριξαν μέσα μὲ κοπριές. Πέρασαν 400 τόσα χρόνια καὶ ἦρθε ἡ ἁγία Ἑλένη, μητέρα τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (ὁ ὁποῖος εἶδε τὸ σταυρὸ στὸν οὐρανὸ μὲ τὸ *«Ἐν τούτῳ νίκᾳ»*). Αὐτὴ ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πῆγε μὲ συνεργεῖα στὰ Ἱεροσόλυμα, ἔσκαψε, βρῆκε τὸν τίμιο σταυρό, καὶ μετὰ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Μακάριος **τὸν ὕψωσε** σὰν σήμερα, νὰ τὸν δοῦν ὅλοι οἱ πιστοί. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἑορτάζουμε τώρα.

Οἱ Ἑβραῖοι ἔρριξαν τὸ σταυρὸ μέσα σὲ κόπρια, ἀλλὰ κάποιοι λεγόμενοι χριστιανοὶ τί κάνουν· **βλαστημοῦν** τὸ σταυρό, τὸν ρίχνουν δηλαδὴ σὲ ἄλλα κόπρια· δὲν εἶνε χειρότεροι ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους; Ποιό, ἔπειτα, τὸ ὄφελος ἀπὸ ἐκκλησιασμούς, προσκυνήματα καὶ ἑορτές;

- Τρίτον· **τί θὰ εἶνε ὁ σταυρὸς στὸ μέλλον;**

Νὰ ξέρουν πάντως ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐχθροί, ὅτι **ὁ σταυρὸς μιὰ μέρα θὰ λάμψῃ**. Αὐτὸς εἶνε ἡ ἔνδοξη σημαία τῶν πιστῶν, τὸ ὅπλο τῶν Χριστιανῶν. Αὐτὸς θὰ ἐπικρατήσῃ.

Κάθε ἔθνος στὴ σημαία του ἔχει κάποια σύμβολα (ἀστέρια, λιοντάρια, καγκουρώ, μισοφέγγαρα, σφυροδρέπανα κ.λπ.). Ἡ πατρίδα μας στὴ σημαία της ἔβαλε τὸν τίμιο σταυρό. Στὴν πάλη τῶν αἰώνων, ποὺ διεξάγεται στὸν κόσμο, συγκρούονται τὰ σύμβολα μεταξύ τους. Νὰ εἴμαστε λοιπὸν βέβαιοι· δὲν θὰ νικήσῃ κανένα ἄλλο σύμβολο· **θὰ νικήσῃ ὁ τίμιος σταυρός**. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὅπως λέει ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ὁ σταυρὸς θὰ λάμψῃ χίλιες φορὲς παραπάνω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Κι ὅπως λέει τὸ Εὐαγγέλιο, τότε οἱ ἐχθροὶ *«ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν»* (Ἰω. 19,37. Ἀπ. 1,7). Ἀλλοίμονο τότε σ' αὐτούς· θὰ τρέμουν σὰν τὰ φύλλα.

* * *

Γι' αὐτὸ παρακαλῶ ὅλους, μικροὺς καὶ μεγάλους, τὴν ἡμέρα αὐτὴ ποὺ εἶνε σὰν τὴ Μεγάλη Παρασκευή, ὄχι γλέντια καὶ διασκεδάσεις, ἀλλὰ νηστεία ὅπως ἔκαναν οἱ πρόγονοί μας. Στὴ Χίο οἱ Τοῦρκοι ἔβαλαν κάτω τὸ σταυρὸ καὶ εἶπαν στὰ γυναικόπαιδα· Πατῆστε τον νὰ σᾶς χαρίσουμε τὴ ζωή. Καὶ **κανεὶς δὲν τὸν πάτησε!** προτίμησαν νὰ σφαγοῦν ὅλοι.

Πῶς ἀλλάξαμε! ἀγνώριστοι γίναμε. Φύγαμε ἀπὸ τὸ Θεό, μακριὰ ἀπὸ τὴν ἁγία θρησκεία μας. **Ὁ Κύριος** μποροῦσε νὰ μᾶς τιμωρήσῃ πολὺ σκληρά. Ἀλλὰ εἶνε μακρόθυμος καὶ πολυέλεος· **περιμένει τὴ μετάνοιά μας**, νὰ πέσουμε ὅλοι νὰ προσκυνήσουμε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, *«Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν»* (Α' Κορ. 1,24).

Αὐτὴ εἶνε ἡ πίστις μας καὶ μὴ ἀκοῦτε τίποτε ἄλλο. Γι' αὐτὸ μὲ εὐλάβεια νὰ γίνεται τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Καὶ **ὁ σταυρὸς νὰ εἶνε παντοῦ**· στὰ νήπια, στὰ παιδιά, στὰ στήθη τῶν παρθένων· τὸ πρωί, τὸ μεσημέρι, τὸ βράδυ· στὸ χωράφι, στὴ δουλειά, στὸ σχολεῖο· στὸ ἀεροπλάνο, στὸ τραῖνο, στὸ αὐτοκίνητο. Καὶ σταυρὸς βέβαια **στὸ τέλος τῆς ζωῆς μας**. Ὅταν πλησιάζῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἕνας σταυρὸς νὰ στηθῇ ἐπάνω στὸ μνῆμα μας, ὅπως στὰ μνήματα τῶν γονέων καὶ τῶν προγόνων μας. Εἴθε νὰ τελειώσουμε τὴν ἐπίγεια ζωή μας μὲ τὸ *«Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου»* (Λουκ. 23,42)· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ποὺ ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ὑψώσεως τιμίου Σταυροῦ Ἀνατολικοῦ -Ἑορδαίας τὴν Κυριακὴ 14-9-1986 τὸ πρωί, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 10-8-2024.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΜΑ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2633	Τῶν ἁγ. Σοφίας καὶ τῶν 3 θυγατέρων της Τρίτη 17 Σεπτεμβρίου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Τὰ παιδιὰ

«Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με» (Ματθ. 19,14)

Μία ἀπὸ τὶς πιὸ θελκτικὲς σκηνὲς τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου διηγοῦνται οἱ τρεῖς εὐαγγελισταὶ Ματθαῖος Μάρκος καὶ Λουκᾶς· εἶνε **ἡ εὐλογία τῶν παιδιῶν**. Ἂς προσπαθήσουμε ν᾽ ἀναπαραστήσουμε τὴ σκηνή, μία ἀπὸ τὶς τελευταῖες πράξεις τοῦ Κυρίου, ποὺ ἔγινε ὅταν ἀφήνοντας τὴ Γαλιλαία πλησίαζε στὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας.

* * *

Τὸν ἀκολουθοῦσαν ὄχλοι. Στὸ δρόμο σὲ ἐρώτησι ποὺ τοῦ ἔγινε, ἂν ἐπιτρέπεται γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο νὰ διώχνῃ κάποιος τὴ νόμιμη γυναῖκα του, ὁ Κύριος ἀπήντησε ἐπάνω στὸ φλέγον αὐτὸ κοινωνικὸ ζήτημα καὶ μίλησε περὶ γάμου καὶ παρθενίας. Γιὰ τὸ **γάμο** τόνισε, ὅτι εἶνε ἱερὸς θεσμός, ἀρχαιότατος, τὸν ὁποῖο θέσπισε ὁ ἴδιος ὁ Θεός, κι ὅτι κανείς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὸν διαλύσῃ· ὡς μοναδικὸ λόγο διαλύσεώς του ἀναγνώρισε τὴν ἀθέτησι τῆς συζυγικῆς πίστεως· μόνο γιὰ πορνεία μπορεῖ ν᾽ ἀξιώσῃ ὁ σύζυγος τὴν ἔκδοσι τοῦ διαζυγίου. Γιὰ τὴν **παρθενία** τόνισε τὸ μεγαλεῖο της, ὅτι εἶνε ἀνώτερη κατάστασι ζωῆς, ζωὴ ἀγγέλων σὲ σάρκα, ἀλλὰ καὶ πολὺ δυσκατόρθωτη· γιὰ τὴν παρθενία ἀπαιτεῖται χάρισμα ἰδιαίτερο, κλῆσις ἀπὸ τὸν οὐρανό, βοήθεια ὑπερφυσική (βλ. Ματθ. 19,1-12), λίγοι τὴν κατορθώνουν.

Μόλις τελείωσε τὴν ὁμιλία του, νά μπροστά του ἐμφανίζονται τὰ ἄνθη καὶ οἱ καρποὶ τῆς νόμιμης συζυγίας· εἶνε **βρέφη καὶ παιδιά**, τὰ ὁποῖα φέρνουν πρὸς τὸν Ἰησοῦ μητέρες τῆς Γαλιλαίας ποὺ ἀποσπάσθηκαν ἀπὸ τὸν ὄχλο. Πιστεύουν, ὅτι θεία δύναμις ἐκπορεύεται ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ καὶ θέλουν νὰ δώσῃ στὰ παιδιά τους τὴν εὐλογία του. Ὤ καὶ νὰ τὰ εὐλογοῦσε ὁ Χριστός! τί ἀνώτερο νὰ θέλουν; τὰ παιδιά τους θὰ εἶνε σὲ ὅλη πιὰ τὴ ζωή τους ὑπὸ τὴν προστασία του. Ἡ εὐλογία του εἶνε πολυτιμότερη ἀπὸ θησαυροὺς ὁλόκληρους. Γι᾽ αὐτὸ μὲ πόθο τοῦ τὰ φέρνουν. Ἐνῷ ὅμως πλησιάζουν, ξαφνικὰ ἀκούγεται σκληρὴ ἡ φωνὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου νὰ τοὺς ἀπαγορεύῃ νὰ πλησιάσουν. Δυστυχῶς οἱ μαθηταὶ δὲν μποροῦν νὰ ἐκτιμήσουν αὐτὴ τὴν κίνησι τῶν μητέρων. Κατὰ τὴν ἀντίληψί τους ὁ Κύριος δὲν πρέπει νὰ χάνῃ πολύτιμο χρόνο ἀσχολούμενος μὲ βρέφη καὶ παιδιά.

Ὁ Κύριος βλέπει τοὺς **μαθητὰς νὰ διώχνουν τὰ παιδιὰ** κι ἀκούει τὶς μητέρες νὰ παραπονοῦνται πὼς δὲν μποροῦν νὰ πλησιάσουν· ἐμπόδιό τους στέκονται οἱ μαθηταί. Γιὰ τὴ σκληρὴ αὐτὴ συμπεριφορὰ στὶς μητέρες, ποὺ ποιός ξέρει ἀπὸ ποιά μακρινὴ ἀπόστασι εἶχαν φέρει τὰ παιδιά τους, ὁ Κύριος ὄχι ἁπλῶς λυπᾶται, ἀλλ᾽ ὅπως σημειώνει ὁ εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος (10,14) *«ἀγανακτεῖ»* κατὰ τῶν μαθητῶν. Καὶ θέλοντας νὰ τοὺς διδάξῃ τί ἀξία ἔχουν τὰ μικρά, **καλεῖ τὰ παιδιὰ** καὶ λέει στοὺς ἀποστόλους· *«Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»* (Ματθ. 19,14). Μετὰ τὴν παρατήρησι αὐτὴ οἱ μητέρες παίρνουν θάρρος· προχωροῦν, καὶ τὰ παιδιὰ χαρούμενα τρέχουν στὸν Ἰησοῦ. Καὶ νά ὁ Χριστὸς ἀνάμεσα στὰ παιδιά. Τὰ ἀγκαλιάζει, τὰ εὐλογεῖ. Καὶ μόνο αὐτό; Ἀμφιβάλλει κανεὶς ὅτι αὐτός, ποὺ ὅλους τοὺς δίδασκε, θὰ ἀπηύθυνε καὶ πρὸς τὰ παιδιά, τὰ κάπως πιὸ μεγάλα, κάποια ἁπλῆ σύντομη διδασκαλία; καὶ τὰ λίγα ἐκεῖνα λόγια του θὰ ἔμειναν ἀλησμόνητα, καὶ μέχρι τὴν τελευταία τους ἀναπνοὴ τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα θὰ θυμοῦνταν τὶς στιγμὲς τῆς εὐλογίας καὶ διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ.

Ὅπως βλέπουμε, ἀγαπητοί μου, ὑπερήφανη καὶ σκληρὴ ἦταν ἡ συμπεριφορὰ τῶν μαθητῶν πρὸς τὶς μητέρες τῶν παιδιῶν τῆς Γαλιλαίας. Ἦταν σ᾽ αὐτὸ οἱ μαθηταὶ γνήσια παιδιὰ τῆς ἐποχῆς τους, ἡ ὁποία δὲν τιμοῦσε τὰ βρέφη καὶ τὰ παιδιά. Στὸν εἰδωλολατρικὸ κόσμο ἡ κατάστασι ἦταν ἀπερίγραπτη. Νόμοι νὰ προστατεύουν τὴ βρεφικὴ καὶ παιδικὴ ἡλικία δὲν ὑπῆρχαν. Τὰ παιδιὰ θεωροῦνταν ἰδιοκτησία τῶν γονέων· μποροῦσαν νὰ τὰ μεταχειριστοῦν τελείως αὐθαίρετα. Δὲν διαβάσατε, ὅτι χιλιάδες βρέφη καὶ παιδιὰ προσφέρονταν θυσία στοὺς βωμοὺς τῶν αἰσχρῶν θεῶν; Καὶ σὲ ἐργασίες ἐξαντλητικὲς τὰ μεταχειρίζονταν σὰν ὑποζύγια. Στὴ Σπάρτη ὁ πατέρας, ὅταν γεννιόταν τὸ παιδί, εἶχε δικαίωμα ἢ νὰ τὸ κρατήσῃ στὴ ζωὴ ἤ, ἐὰν δὲν τοῦ ἄρεσε, νὰ τὸ ρίξῃ στὸν Καιάδα, στὰ φοβερὰ βράχια τοῦ Ταϋγέτου· ἐκεῖ ἔρριχναν τὰ ἀνεπιθύμητα βρέφη. Στὰ Μέγαρα τῆς Ἀττικῆς οἱ πατέρες συμπεριφέρονταν τόσο σκληρὰ στὰ παιδιά τους, ὥστε σὲ κάποιο ποίημα τοῦ Ἀριστοφάνους παρουσιάζεται ἕνα παιδὶ νὰ λέῃ, ὅτι θὰ εὐχόταν νὰ εἶνε γυιὸς χοίρου μᾶλλον παρὰ γυιὸς ἀνθρώπου… Τὰ ζῷα ὡς προσοδοφόρα τὰ περιποιοῦνταν περισσότερο, ἐνῷ τὰ παιδιὰ τὰ χρησιμοποιοῦσαν ὡς ὑπηρέτες τῶν ζώων. Καὶ στὴ Ῥώμη στὰ χρόνια τῆς παρακμῆς τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας εἶχαν τέτοια ἀναλγησία, ὥστε ἔρριχναν τὰ βρέφη στοὺς δρόμους καὶ τὴ νύχτα κατέβαιναν ἀπὸ τὰ Ἀπέννινα λύκοι καὶ τὰ ἔτρωγαν…

* * *

Τὸ παιδί, ποὺ στὸν ἀρχαῖο κόσμο ἦταν τόσο περιφρονημένο, ὁ Χριστὸς τὸ τίμησε, τὸ ὕψωσε, καὶ τὸ πρόβαλε ὡς **ὑπόδειγμα γιὰ τοὺς μεγάλους**.

–Τὸ παιδὶ ὑπόδειγμα γιὰ τοὺς μεγάλους;

Μὴν ἀπορεῖτε. Διότι ἕνα παιδὶ τοῦ λαοῦ πῆρε μιὰ μέρα ὁ Ἰησοῦς, τὸ ἔστησε ἀνάμεσα στοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε· *«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε* (=ξαναγυρίσετε) *καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»* (Ματθ. 18,3).

«Γένησθε ὡς τὰ παιδία». Τὸ νόημα εἶνε· Ὄχι μὲ κάποια μεταμόρφωσι νὰ γυρίσουμε στὴν παιδικὴ ἡλικία κι ἀπὸ γέροι νὰ γίνουμε βρέφη καὶ παιδιά· ὄχι. Ἀλλὰ ν᾽ ἀγωνιστοῦμε, ὥστε ὅσες ἀρετὲς ἔχουν οἱ μικροὶ ἐκ φύσεως, αὐτὲς ἐμεῖς οἱ μεγαλύτεροι νὰ τὶς ἀποκτήσουμε δι᾽ ἀσκήσεως, νὰ γίνουν ἀρετὲς ὄχι πιὰ φυσικὲς ἀλλὰ προαιρετικές, ἀποτέλεσμα τῆς βουλήσεώς μας.

Καὶ **ποιές ἀρετὲς ἔχει ἕνα μικρὸ παιδί**, ὥστε νὰ εἶνε γιὰ τοὺς μαθητὰς παράδειγμα ἀξιομίμητο;

Τὰ παιδιὰ **εἶνε ταπεινά, ἀφελῆ, ἁπλᾶ, ἄκακα**. Εἶνε ὁ μικρὸς

γυιὸς ἑνὸς βασιλιᾶ; Δὲν ἔχει τὴν ὑπερηφάνεια ἐκείνη ποὺ διακρίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς μεγάλους. Τὸ βασιλόπουλο δὲν κάνει διάκρισι ἀνάμεσα σ' αὐτὸ καὶ στὰ ἄλλα φτωχὰ παιδιά. Τὸ βλέπεις μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐκολία νὰ συναναστρέφεται μὲ τοὺς συνομηλίκους του καὶ νὰ παίζῃ μαζί τους. Ποῦ αὐτὴ ἡ ταπείνωσι στοὺς μεγάλους; Ἕνας στρατιώτης π.χ. προάγεται σὲ δεκανέα, προσθέτει ἕνα σειρήτι στὸ μπράτσο του, καὶ τὴν ἄλλη μέρα παρουσιάζεται μὲ ὕφος στρατάρχου, ὕφος Ναπολέοντος, μπροστὰ σὲ χθεσινοὺς συστρατιῶτες του. Κι ἂν προαχθῇ καὶ σὲ ἀνώτερους βαθμούς, τότε ἡ ὑπερηφάνεια θὰ τὸν κάνῃ μάστιγα τῶν ἄλλων.

Τὸ παιδὶ δὲν τὸ κατέχει ὁ πυρετὸς τῆς **κενοδοξίας**, ποὺ τρώει κόκκαλα. Ἔχει μάνα φτωχή, ντυμένη μὲ κουρέλια; Δὲν τὴν περιφρονεῖ. Ἂν παρουσιαστῇ μιὰ βασίλισσα καὶ ζητήσῃ νὰ τὸ πάρῃ στὰ ἀνάκτορα νὰ τὸ υἱοθετήσῃ, αὐτὸ δὲν προτιμᾷ τὴ βασίλισσα· προτιμᾷ τὴ μητέρα του. Καὶ ἂν κάποιος τὸ ἁρπάξῃ μὲ τὴ βία ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας, θὰ κλαίῃ γοερὰ καὶ θὰ φωνάζῃ «Μάνα μου, ποῦ εἶσαι;…». Ὅταν ὅμως αὔριο μεγαλώσῃ καὶ φτάσῃ σὲ ὑψηλὰ ἀξιώματα καὶ γίνῃ ὑπερήφανος καὶ κενόδοξος, τότε θ' ἀποφεύγῃ νὰ δείχνῃ στὸν κόσμο τοὺς φτωχοὺς γονεῖς του· θὰ θεωρῇ ντροπὴ ἐκεῖνο ποὺ ἄλλοτε, στὴν παιδική του ἡλικία, τὸ εἶχε ὡς τὸ πολυτιμότερο.

Τὸ παιδὶ **εἶνε ἄκακο**, δὲν κυριαρχεῖται ἀπὸ αἰσθήματα ἐκδικήσεως. Τὸ χτυπάει ἡ μητέρα του, πονάει, κλαίει· φαίνεται τὴ στιγμὴ ἐκείνη σὰν ἕνας οὐρανὸς συννεφιασμένος, ἕτοιμος γιὰ κεραυνοὺς καὶ θύελλες. Μὰ δὲν περνάει πολλὴ ὥρα κι ὁ οὐρανὸς καθαρίζει καὶ ὁ ἥλιος τῆς παιδικῆς ἀθῳότητος λάμπει πάλι καὶ φωτίζει ὅλα γύρω. Ἐνῷ δὲν ἔχουν ἀκόμη στεγνώσει τὰ δάκρυά του, μόλις ἀκούσῃ τὴ γλυκειὰ φωνὴ τῆς μάνας του νὰ τὸ φωνάζῃ, ξεχνάει τὴν τιμωρία καὶ τρέχει στὴν ἀγκαλιά της.

Τὸ παιδὶ **ἔχει ἀφέλεια**, δὲν ἔχει τὴν πονηριὰ τῶν μεγάλων, ποὺ τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα ὑποπτεύονται καὶ ἐμφανίζονται μὲ διάφορα προσωπεῖα καὶ μιλοῦν μὲ διάφορες γλῶσσες. Τὸ παιδὶ ξέρει μόνο τὴ γλῶσσα τῆς εἰλικρινείας. Δὲν λέει ψέματα. Ψέματα θ' ἀρχίσῃ νὰ λέῃ – πότε· ὅταν δῇ ὅτι τὴν εἰλικρίνειά του δὲν τὴν ἐκτιμοῦν κι ὅτι μὲ τὸ ψέμα, μέσα σ' ἕνα κόσμο ψεύτη, ἔχει νὰ κερδίσῃ πολὺ περισσότερα παρὰ μὲ τὴν ἀλήθεια. Τὸ παιδὶ εἶνε ἁπλό, πιστεύει ὅ,τι τοῦ ποῦν οἱ μεγάλοι.

Ἡ παιδικὴ ἡλικία, παρ' ὅλη τὴ διαφθορὰ τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, **διασῴζει μερικὰ ἀγαθὰ σπέρματα**, τὰ ὁποῖα, ὅπως σωστὰ παρατηρήθηκε, ἂν καλλιεργηθοῦν καλά, μποροῦν ἕνα ἀθῷο παιδὶ νὰ τὸ ἀναδείξουν ἅγιο. Μποροῦν οἱ φυσικὲς ἀρετὲς νὰ γίνουν διὰ τῆς ἀσκήσεως προαιρετικές. Νά γιατί ὁ Κύριος, ποὺ ξέρει καλύτερα ἀπ' ὅλους τὴν παιδικὴ ψυχή, προβάλλει γιὰ τοὺς μαθητάς του καὶ γιὰ ὅλους γενικὰ τοὺς μεγάλους, ποὺ μαλώνουν γιὰ πρωτεῖα καὶ ἀξιώματα τοῦ κόσμου τούτου, ὡς ἀξιομίμητα ὑποδείγματα τὰ παιδιά.

Ἂς πηγαίνουν λοιπὸν ὄχι οἱ μικροὶ πρὸς τοὺς μεγάλους, ἀλλὰ **οἱ μεγάλοι πρὸς τοὺς μικρούς**, ὅπως λέει ὁ Ἰωάννης Ἀμὼς Κομένιος. Νά τὸ νέο πνεῦμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἐμπιστεύονται οἱ μικροὶ στοὺς γονεῖς τους; τοὺς ἀκολουθοῦν πιστά; θεωροῦν τοὺς ἑαυτούς των ἀσφαλεῖς ὅταν βρίσκωνται κοντά τους; Ἂς τοὺς μιμηθοῦμε· ἂς ἐμπιστευθοῦμε μὲ παιδικὴ ψυχὴ τοὺς ἑαυτούς μας στὸν Ἰησοῦ, ἂς τὸν ἀκολουθήσουμε πιστά, ἂς νιώθουμε τὸν ἑαυτό μας ἀσφαλῆ κάτω ἀπὸ τὶς παντοδύναμες φτεροῦγες τῆς θεϊκῆς προστασίας. Ὦ ἐὰν εἴχαμε αὐτὴ τὴν ἁπλότητα, τὴν παιδικὴ ἀφέλεια, ποὺ εἶνε μητέρα τῆς πίστεως! Μόνο οἱ ψυχὲς ποὺ διατηροῦν μέσα τους τὴ δροσερότητα τῶν παιδικῶν χρόνων, μόνο ταπεινὲς καὶ ἁπλὲς ψυχὲς μποροῦν νὰ πιστέψουν στὸ Χριστό. Οἱ ἄλλες, ποὺ τὶς μάρανε ὁ λίβας τῆς ὑπερηφάνειας καὶ τῆς κενοδοξίας καὶ γι' αὐτὸ εἶνε ἕτοιμες νὰ διαπράξουν τὰ μεγαλύτερα ἐγκλήματα, εἶνε ἀδύνατον νὰ πλησιάσουν καὶ νὰ πιστέψουν στὸ Χριστό. Ἀπόδειξις οἱ φαρισαῖοι, ποὺ ἡ κακία τους τράβηξε πάνω τους τὴν ὀργὴ τοῦ Κυρίου.

«Γίνεσθε ὡς τὰ παιδία». Αὐτὴ λοιπὸν εἶνε ἡ ἔντονη προτροπὴ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ πρὸς ὅλους μας.

Ἂς γίνουμε, λέει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, κ' ἐμεῖς σὰν τὰ παιδιά, καὶ ***«τῇ κακίᾳ ἂς νηπιάζωμεν»***, ὅπως συμβουλεύει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α΄ Κορ. 14,20). *«Οὐκ ἔστιν ἑτέρως ἰδεῖν τὸν οὐρανόν· ἀλλ' ἀνάγκη πάντως εἰς γέενναν ἐμπεσεῖν τὸν ὕπουλον καὶ πονηρόν»* (Εἰς Ματθ. ὁμιλ. ΞΒ΄, 6· P.G. 58,601).

* * *

Ἀλλὰ καὶ ἄλλη ἔντονη προτροπὴ τοῦ Κυρίου διαβαίνει τοὺς αἰῶνες καὶ φτάνει στὶς ἡμέρες μας· ***«Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με»*** (Ματθ. 19,14). Γιατὶ καὶ σήμερα ὑπάρχουν δυστυχῶς πολλοί, ποὺ ὄχι ὅπως οἱ μαθηταὶ ἀλλ' ἀπὸ ἐχθρότητα πρὸς τὸν Ἰησοῦ δὲν θέλουν τὰ παιδιὰ καὶ οἱ νέοι νὰ πλησιάζουν τὸ Χριστὸ καὶ τὴν ἁγία του Ἐκκλησία. Καὶ τὰ ἐμποδίζουν μὲ ποικίλους τρόπους. Στὰ ὁλοκληρωτικὰ μὲν καθεστῶτα, ὅπου πνέει ὑλισμὸς καὶ ἀθεΐα, δὲν ἐπιτρέπουν παιδιὰ καὶ νέοι νὰ πλησιάσουν τὴν Ἐκκλησία. Κάθε νέος ποὺ θ' ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει σχέσι μὲ ἱερεῖς διαγράφεται ἀπὸ τὸ κόμμα. Σὲ ἄλλα δὲ καθεστῶτα, ποὺ φημίζονται ὡς φιλελεύθερα καὶ δημοκρατικά, δὲν ἐμποδίζονται μὲν ἀπ' εὐθείας τὰ παιδιὰ νὰ πλησιάσουν τὸν Ἰησοῦ, ἀλλὰ ἐμμέσως, μὲ διάφορους τρόπους, προσπαθοῦν νὰ τ' ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν ἀγκάλη του· καὶ ἀγκάλη τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ ἀναπαύει τὰ παιδιά, εἶνε ἡ ἁγία του Ἐκκλησία. Γονεῖς ἀσεβεῖς καὶ ἄπιστοι ἀπειλοῦν τὰ παιδιά τους ποὺ θέλουν νὰ πηγαίνουν στὰ κατηχητικὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ἵδρυσε ἡ Ἐκκλησία γιὰ τὴ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησι τῆς νεολαίας. Τεχνικὲς σχολὲς τὶς πρωινὲς ὧρες τῶν Κυριακῶν ἀπασχολοῦν τοὺς μαθητάς των μὲ τὰ σπουδαιότερα μαθήματα. Προσκοπισμὸς καὶ ἀθλητισμὸς ὅλη τὴν Κυριακή, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ μέχρι τὴ δύσι τοῦ ἥλιου, ἀπασχολοῦν τοὺς νέους σὲ ἐκδρομὲς εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιασμοῦ. Καθηγηταὶ πανεπιστημίου ὁρίζουν ὧρες ἐξετάσεων τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς· οὔτε οἱ ἴδιοι ἐκκλησιάζονται, οὔτε τοὺς νέους ἀφήνουν νὰ ἐκκλησιαστοῦν. Πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ Κυριακὴ πρωὶ ἀναχωροῦν ἀεροπορικῶς καὶ ἡ νεολαία τοῦ κόμματος τρέχει στὰ ἀεροδρόμια νὰ τοὺς ὑποδεχτῇ, τὴν ὥρα ποὺ στὸ ναὸ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει τὸ χερουβικὸ *«...ὡς τὸν βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι...»* (θ. Λειτ.). Δημοσιογράφοι ἄπιστοι, ἀποστρεφόμενοι κάθε τὶ ποὺ θυμίζει οὐρανὸ καὶ μεταφυσικὸ κόσμο, στάζουν μὲ τὴν πέννα τους φαρμάκι στὶς ψυχὲς τῶν νέων γράφοντας ἐναντίον τῶν κατηχητικῶν σχολείων μὲ τὴν ἐπωδό· «Κάτω τὰ χέρια τῶν παπάδων ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευσι τῶν νέων». Πόθος τους εἶνε νὰ λειτουργῇ μία ἄθρησκη παιδεία, στὴν ὁποία τὰ παιδιὰ καὶ οἱ νέοι δὲν θὰ ἔχουν καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν Ἐκκλησία· γιατὶ αὐτή, μὲ τὰ μυστήρια καὶ τὴ ζωντανὴ διδασκαλία τῶν ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου, συνεχίζει στὴν ἐποχή μας τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ καὶ καλεῖ τὰ παιδιὰ σ' αὐτόν.

Ἀλλ' ἂς μαίνωνται οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ, ἂς ἀγωνίζωνται τὰ σατανικὰ ὄργανα, ἂς φωνάζουν «Κανένα παιδὶ καὶ νέος κοντὰ στὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία!». Νὰ ξέρουν ὅτι, ὅσα ἐμπόδια κι ἂν παρεμβάλουν, ἡ ἔλξι ποὺ ἀσκεῖ ὁ Χριστὸς στὶς παιδικὲς καὶ νεανικὲς ψυχὲς εἶνε τόση, ὥστε ἀκόμα καὶ στὸν αἰῶνα τῆς μεγαλύτερης διαφθορᾶς καὶ ἀπιστίας δὲν θὰ πάψουν παιδιὰ καὶ νέοι νὰ βρίσκουν τρόπους νὰ πλησιάζουν τὸ Χριστὸ καὶ νὰ τοῦ ψάλλουν τὰ «ὡσαννά» τους. **Ἀλλοίμονο ὅμως** σ' ἐκείνους ποὺ μὲ προπαγάνδα καὶ ζωὴ ἀντίθετη τὰ σκανδαλίζουν. Ἡ εὐθύνη τους εἶνε πολὺ μεγάλη. Ὁ Κύριος εἶπε, καὶ ὁ λόγος του εἶνε ἀληθινός· *«Ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς (=μυλόπετρα) εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων...»* (Ματθ. 18,6-7).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Μεταγλώττισι στὴν σήμερα ὁμιλουμένη μὲ πλήρη σχεδὸν μεταφορὰ κεφαλαίου τοῦ βιβλίου *«Ἀκολούθει μοι»*, Ἀθῆναι (1965) 1989³, σσ. 164-172. 16 Αὐγούστου 2024.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com